

Vardas/Pavardė/Pavadinimas	Kodas	Byloje kaip
		tretysis suinteresuotas asmuo
AB "Klaipėdos vanduo"		tretysis suinteresuotas asmuo
UAB "Transtaga"		tretysis suinteresuotas asmuo
AB "SEB lizingas"		tretysis suinteresuotas asmuo
UAB "Malonė"		tretysis suinteresuotas asmuo
UAB "Nordega"		tretysis suinteresuotas asmuo
UAB "Vidmarta"		tretysis suinteresuotas asmuo
Vokietijos bendrovė Eisenbahn und Bauplanungsgesellschaft mbH Erfurt		tretysis suinteresuotas asmuo
UAB "Undoris"		tretysis suinteresuotas asmuo
UAB "Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centras"		tretysis suinteresuotas asmuo
Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės Ūkio ministerijos		tretysis suinteresuotas asmuo
Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos		tretysis suinteresuotas asmuo

Administracinė byla Nr. A⁵²⁵-2011/2012
Teisminio proceso Nr. 3-63-3-00824-2010-2
Procesinio sprendimo kategorija 14.3
(S)

LIETUVOS VYRIAUSIASIS ADMINISTRACINIS TEISMAS

NUTARTIS
LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2012 m. birželio 25d.
Vilnius

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Laimučio Alechnavičiaus (pranešėjas), Anatolijaus Baranovo (kolegijos pirmininkas) ir Veslavos Ruskan,

sekretoriaujant Loretai Česnavičienei,

dalyvaujant pareiškėjui S. G.,

pareiškėjo uždarnosios akcinės bendrovės „Ferteksos transportas“ atstovei advokatei Loretai Gončiarovienei,

atsakovo Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos atstovei Jolantai Laužikaitei,

trečiojo suinteresuoto asmens uždarnosios akcinės „Sweco Lietuva“ atstovui Valdui Babaliauskui,

trečiojo suinteresuoto asmens uždarnosios akcinės bendrovės „V. Paulius & associates real estate“ atstovui advokatui Mantui Liugui,

viešame teismo posėdyje apeliacine tvarka išnagrinėjo administracinę bylą pagal pareiškėjų S. G. ir uždarnosios akcinės bendrovės „Ferteksos transportas“ apeliacinius skundus dėl Klaipėdos apygardos administracinio teismo 2011 m. gruodžio 23 d. sprendimo administracinėje byloje pagal pareiškėjų S. G. ir uždarnosios akcinės bendrovės „Ferteksos transportas“ skundus atsakovams Klaipėdos miesto savivaldybės administracijai ir Klaipėdos rajono savivaldybės tarybai, tretiesiems suinteresuotiems asmenims Nacionalinei žemės tarnybai prie Žemės ūkio ministerijos, Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai prie Aplinkos ministerijos, uždarajai akcinei bendrovei „Sweco Lietuva“, akcinei bendrovei „Lietuvos geležinkeliai“, akcinei bendrovei „SEB lizingas“, Metalinių garažų aikštelės statybos ir eksploatavimo bendrijai „Lėbartai“, uždarajai akcinei bendrovei „Gvatosta“, K. B., uždarajai akcinei bendrovei „V. Paulius & associates real estate“, uždarajai akcinei bendrovei „V. Paulius & associates“, uždarajai akcinei bendrovei „LIT Investment“, E. Ž. Š., V. A., J. U., M. B. K., A. V., R. M., uždarajai akcinei bendrovei „Vidmarta“, J. V., L. K., P. G., V. N., uždarajai akcinei bendrovei „Malonė“, uždarajai akcinei bendrovei „Undoris“, A. N., J. R., E. M., uždarajai akcinei bendrovei „Nordega“, R. S., uždarajai akcinei bendrovei „Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centras“, N. C., uždarajai akcinei bendrovei „Transtaga“, A. J., M. J., A. J., akcinei bendrovei „Klaipėdos vanduo“, akcinei bendrovei „Klaipėdos kartonas“, A. B., valstybės įmonei „Klaipėdos regiono keliai“, valstybės įmonei Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijai, Vokietijos bendrovei Eisenbahn und Bauplanungsgesellschaft mbh Erfurt, LITGRID AB dėl sprendimų panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Teisėjų kolegija

n u s t a t ė:

I.

Pareiškėjai S. G. ir UAB „Ferteksos transportas“ kreipėsi į Klaipėdos apygardos administracinį teismą, prašydami panaikinti Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2010 m. spalio 26 d. įsakymą Nr. AD1-1880 „Dėl pietinio išvažiavimo iš Klaipėdos uosto trasos (pietinė jungtis tarp Klaipėdos valstybinio jūrų uosto ir IXB transporto koridoriaus) detaliojo plano patvirtinimo“ (toliau – ir Įsakymas) ir Klaipėdos rajono savivaldybės tarybos 2010 m. spalio 28 d. sprendimą Nr. T11-787 „Dėl pietinio išvažiavimo iš Klaipėdos uosto trasos (pietinės jungties tarp Klaipėdos valstybinio jūrų uosto ir IX transporto koridoriaus) detaliojo plano patvirtinimo“ (toliau – ir Sprendimas) bei įpareigoti atsakovus su jais suderinti detaliojo plano sprendinius.

Skunduose (t. I, b. l. 7–8; t. II, b. l. 5-12) paaiškino, kad suplanuota teritorija yra gretimybėje su pareiškėjui UAB „Ferteksos transportas“ nuosavybės teise priklausančiais žemės sklypais, esančiais adresu (*duomenys neskelbtini*), Klaipėdos r., unikalus Nr. (*duomenys neskelbtini*) (plotas 28 006 m²) ir unikalus Nr. (*duomenys neskelbtini*) (plotas 49 962 m²), taip pat

suplanuota ir dalis šių sklypų teritorijos, numatant joje įvairius veiklos apribojimus, servitutus ir vieno sklypo dalies paėmimą visuomenės poreikiams. Pareiškėjui S. G. priklausančiame 59,1861 ha ploto žemės sklype, esančiame adresu (*duomenys neskelbtini*), Klaipėdos r., unikalus Nr. (*duomenys neskelbtini*) suprojektuotas magistralinis kelias, padalijantis sklypą į dvi dalis, atkertantis dalį apie 5 ha sklypo, numatytas dalies paėmimas visuomenės poreikiams, servitutai, veiklos apribojimai. Pareiškėjas UAB „Ferteksos transportas“ nurodė, jog detaliuoju planu nepagrįstai nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, t. y. žemės sklypuose nustatyta 20 445 m² ploto kelių apsaugos zona, 22 814 m² ploto požeminių vandens telkinių (vandenviečių) sanitarinė apsaugos zona ir 10 kv elektros oro linijos apsaugos zona. S. G. nurodė, jog jam priklausančiame žemės sklype nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos: 56 000 m² ploto kelių apsaugos zona, 22 800 m² požeminių vandens telkinių (vandenviečių) sanitarinė apsaugos zona ir 10 kV elektros oro linijos apsaugos zona. Pareiškėjų vertinimu, šiais apribojimais pažeidžiamas Lietuvos Respublikos Konstitucijos (toliau – ir Konstitucija) 23 straipsnio 1 dalyje įtvirtintas nuosavybės neliečiamumo principas bei 23 straipsnio 3 dalies nuostata, kad nuosavybė gali būti paimama tik įstatymo nustatyta tvarka visuomenės poreikiams ir teisingai atlyginama. Pagal Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – ir Civilinis kodeksas, CK) 1.2 straipsnio 2 dalį, civilines teises gali apriboti tik įstatymai ar įstatymu pagrindu – teismas, o 4.39 straipsnio 1 dalis numato, kad nuosavybės teisė gali būti apribota paties savininko valia, įstatymu arba teismo sprendimu. Kai kurios nuosavybės teisės į žemę ribojančios specialiosios žemės naudojimo sąlygos yra nustatytos Lietuvos Respublikos žemės įstatymo (toliau – ir Žemės įstatymas) 22 straipsnio 2 dalyje, tačiau to paties įstatymo 2 straipsnio 4 dalyje numatyta galimybė ir Lietuvos Respublikos Vyriausybei nustatyti specialiąsias žemės naudojimo sąlygas. Pareiškėjų teigimu, ši Žemės įstatymo nuostata ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 patvirtintos Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos (toliau – ir Sąlygos) ta apimtimi, kuria jame nustatytos įstatymuose nenumatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, prieštarauja Konstitucijos ir Civilinio kodekso normoms. Pareiškėjai prašo kreiptis į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą (toliau – ir Konstitucinis Teismas) dėl jų atitikties Konstitucijai. Skunduose pažymima, kad ginčijamu detaliuoju planu specialiosios sąlygos nustatytos nesant nei vienos iš aplinkybių, nurodytų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 2.1, 2.2 punktuose. Taip pat detaliuoju planu suprojektuotas servitutas, suteikiantis teisę UAB „Ferteksos transportas“ sklypo, kadastro Nr. (*duomenys neskelbtini*), 115 m² plote statyti, eksploatuoti energetikos objektus ir elektros kabelius, o S. G. priklausančiame sklype – servitutas kelio apsaugos zonoje rengti susisiekimo komunikacijų ir inžinerinės infrastruktūros koridorius – po 70 m į abi puses. Šie detaliojo plano sprendiniai suteikia viešpataujančio daikto savininkui teisę kreiptis į Nacionalinę žemės tarnybą prie Žemės ūkio ministerijos dėl servituto nustatymo administraciniu aktu, o nustačius servitutą jiems priklausančių žemės sklypų dalys realiai gali būti nusavintos už jas teisingai neatlyginus. Be to, pareiškėjai nesutinka su detaliojo plano sprendiniais paimti visuomenės poreikiams iš jų žemės sklypų dalis, o ne visą žemę, nes po šios procedūros žemės sklypai sumažėtų tiek, kad taptų netinkami ūkinei veiklai vykdyti ir beverčiai.

Pareiškėjas UAB „Ferteksos transportas“ pažymėjo, kad detaliojo planavimo organizatoriui Klaipėdos miesto savivaldybės administracijai ir plano rengėjui UAB „Sweco Lietuva“ 2010 m. vasario 22 d. raštu Nr. S10/042 ir 2010 m. birželio 2 d. raštu Nr. S 10/115 pateikė pastabas ir pasiūlymus, išdėstė nuomonę ir viešai svarstant detalų planą 2010 m. kovo 19 d. susirinkime, taip pat 2010 m. spalio 27 d. raštu Nr. S10/215 Klaipėdos rajono savivaldybės administracijai prieš detaliojo plano pateikimą tvirtinti rajono taryboje. Pažeisdama Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. rugsėjo 18 d. nutarimu Nr. 1079 patvirtintų Visuomenės informavimo ir dalyvavimo teritorijų planavimo procese nuostatų 9 punkto terminus, Klaipėdos miesto savivaldybės administracija į pretenzijas atsakė tik 2010 m. liepos 21 d. raštu Nr.(21.11)-AR6-436, nurodydama, jog siūlomoje vietoje kelio statyba būtų per brangi; numatyti nuvažiavimo į pareiškėjo sklypus nėra galimybės, nes tai neatitiktų Kelių techninio reglamento reikalavimų; išperkamos žemės skaičiavimai bus atliekami po detaliojo plano sprendinių patvirtinimo atliekant žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūrą, o Klaipėdos rajono

savivaldybės administracija 2010 m. lapkričio 5 d. raštu Nr.(51.73)-A5-4714 informavo, jog detalusis planas jau patvirtintas ir išaiškino jo apskundimo tvarką. Į S. G. nuomonę bei pasiūlymus svarstant detaliojo plano projektą taip pat nebuvo atsižvelgta, detaliojo planu nesuprojektuoti įvažiavimai į pareiškėjų žemės sklypus. Be to, ginčijamas detalusis planas nebūtų patvirtintas, jeigu plano rengėjai būtų atlikę plano sprendinių pasekmių poveikio vertinimą pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. liepos 16 d. nutarimu Nr. 920 patvirtintą Teritorijų planavimo dokumentų sprendinių poveikio vertinimo tvarkos aprašą.

Atsakovas Klaipėdos rajono savivaldybės taryba (toliau – ir Taryba) su pareiškėjų skundais nesutiko.

Atsiliepimuose (t. I, b. l. 71–74, t. III, b. l. 110–111) paaiškino, kad Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktorius Klaipėdos rajono savivaldybei pateikė prašymą patvirtinti ginčijamą detalųjį planą. Kadangi kartu su prašymu buvo pateikta Klaipėdos teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros skyriaus 2010 m. spalio 5 d. patikrinimo akto Nr. TP1-2271 teigiama išvada, Tarybai nebuvo teisinio pagrindo šio dokumento netvirtinti. Taryba pripažino, jog rengiant detalųjį planą nebuvo nustatytais terminais atsakyta į pateiktus pasiūlymus, tačiau šis procedūros pažeidimas nesudaro pagrindo naikinti detalųjį planą, o kitų pažeidimų pareiškėjai nenurodo. Pareiškėjai aktyviai dalyvavo detaliojo plano rengimo ir viešo svarstymo procedūrose, teikė siūlymus planavimo organizatoriui. Pagal Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo (toliau – ir Teritorijų planavimo įstatymas) 32 straipsnio 2 dalį, atsakymas į pasiūlymus gali būti skundžiamas valstybinę teritorijų planavimo priežiūrą atliekančiai institucijai per vieną mėnesį nuo jo gavimo dienos. Pareiškėjai šia išankstinio bylos nagrinėjimo ne per teismą tvarka nepasinaudojo, todėl administracinė byla nutraukta vadovaujantis Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ir ABTĮ) 101 straipsnio 7 punktu.

Atsakovas Klaipėdos miesto savivaldybės administracija prašė pareiškėjų skundus atmesti.

Atsiliepimuose (t. I, b. l. 106–110, t. III, b. l. 89–93) nurodė, kad pareiškėjai gali reikalauti panaikinti Įsakymą ir Sprendimą tik tose dalyse, kurios yra susijusios su jų turimais žemės sklypais, o ne visą teisės aktą. Pažymėjo, kad detalusis planas ir administraciniai aktai, kuriais jis patvirtintas, yra teisėti. Pareiškėjai klaidingai teigia, kad žemės sklypams negalėjo būti nustatytos papildomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos. Pagal Žemės įstatymo 22 straipsnio 5 dalį, kai Nekilnojamojo turto registre įregistruotam žemės sklypui turi būti nustatomos papildomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, teritorijų planavimo dokumento organizatorius per vieną mėnesį nuo teritorijų planavimo dokumento patvirtinimo apie tai raštu praneša žemės sklypo savininkui, nuroydamas konkrečias taikytinas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas, ir įstatymų nustatyta tvarka pateikia registro tvarkytojui pranešimą, kurio pagrindu jis žemės sklypo registro įrašė padaro atitinkamą žymą apie taikomas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas. Ginčams dėl teritorijų planavimo dokumento ar jo patikslinimo, pagal kurį žemės sklypui turi būti taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, yra nustatyta išankstinė ginčų nagrinėjimo tvarka. Vadovaujantis Žemės įstatymo 22 straipsnio 9 dalimi žemės savininkas ar kitas naudotojas dėl nuostolių, patiriamų dėl Nekilnojamojo turto registre įregistruoto žemės sklypo papildomų specialiųjų žemės naudojimo sąlygų, nustatymo bei atlyginimo turi teisę kreiptis į teritorijų planavimo dokumento rengimo ar patikslinimo organizatorių arba tiesiogiai į bendrosios kompetencijos teismą. Pareiškėjai šiuo atveju nesilaikė Teritorijų planavimo įstatymo 32 straipsnio 2 dalyje nustatytos išankstinės ginčo nagrinėjimo ne teisme tvarkos, todėl byla nutraukta ABTĮ 101 straipsnio 7 punkto pagrindu.

Trečiasis suinteresuotas asmuo Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos atsiliepimuose prašo pareiškėjų skundų netenkinti (t. I, b. l. 118–122, t. III, b. l. 9–13).

Paaiškina, kad nuosavybės teisė gali būti ribojama įstatymu dėl nuosavybės objekto pobūdžio, visuomenei būtino ir konstituciškai pagrįsto poreikio. Konstitucinis Teismas 1996 m. sausio 24 d. nutarime pabrėžė, kad atskirų objektų veikla paprastai turi didesnę reikšmę šalies ūkio funkcionavimui, visuotinai svarbių funkcijų atlikimui (pašto, telegrafo, energijos tiekimo ir pan.). Atsižvelgiant į šias nuostatas, Pietinio išvažiavimo iš Klaipėdos uosto trasos

detalusis planas tenkina svarbias visuomenės reikmes, todėl pareiškėjų nuosavybės teisių ribojimas šiuo atveju yra pateisinamas.

Trečiasis suinteresuotas asmuo Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos (toliau – ir Inspekcija) prašė pareiškėjų skundus atmesti.

Atsiliepime (t. IV, b. l. 121-125) pažymėjo, kad teisinis reguliavimas, kai tam tikri ūkinės veiklos apribojimai (specialiosios žemės naudojimo sąlygos) bei jų taikymo atvejai yra nustatyti poįstatyminiu teisės aktu (Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimas Nr. 343) yra galimas, nes jis yra grindžiamas įstatymu (Žemės įstatymas) ir jam neprieštarauja. Nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos konkrečiam žemės sklypui taikomos nuo jų įrašymo į Nekilnojamojo turto registrą (Žemės įstatymo 22 straipsnio 7 dalis), todėl šiuo metu nėra jokių realių pareiškėjų teisių suvaržymų. Be to, pareiškėjai nepateikė įrodymų, kad privažiavimai prie jų žemės sklypų buvo iki detaliojo plano patvirtinimo. Įsigijimo metu UAB „Ferteksos transportas“ priklausantis visas žemės sklypas, kadastrinis Nr. (*duomenys neskelbtini*), pateko į požeminių vandens telkinių (vandenviečių) sanitarinės apsaugos zoną, o pusė šio sklypo ir į kelių apsaugos zoną, tačiau šių apribojimų pareiškėjas nelaikė kliūtimi planuoti logistikos ir kitų statinių statybą.

Trečiasis suinteresuotas asmuo VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija (toliau – ir Uosto direkcija) pareiškėjo UAB „Ferteksos transportas“ skundą prašė atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliepimuose (t. I, b. l. 81–84, t. III, b. l. 15–17, t. IV, b. l. 127–129) paaiškino, kad konkrečių argumentų ir įrodymų dėl ginčijamų administracinių aktų panaikinimo pareiškėjas UAB „Ferteksos transportas“ nepateikė, dėsto tik deklaratyvius teiginius ir siekia naudoti iš valstybinės reikšmės projekto. 2010 m. lapkričio 22 d. Uosto direkcijoje įvyko techninės tarybos posėdis, kuriame dalyvavo ir UAB „Ferteksos transportas“ atstovai. Posėdžio metu buvo aptarti projektiniai pasiūlymai, pareiškėjo atstovui išaiškinta, jog į žemės sklypą galės patekti per projektuojamą keturšakę sankryžą.

Trečiasis suinteresuotas asmuo UAB „Sweco Lietuva“ atsiliepime prašė pareiškėjų skundus atmesti kaip nepagrįstus (t. III, b. l. 95–96).

Trečiasis suinteresuotas asmuo AB „Lietuvos geležinkeliai“ atsiliepime prašė nagrinėti skundus teismo nuožiūra. Pažymėjo, kad ginčijami administraciniai aktai nepažeidžia AB „Lietuvos geležinkeliai“ teisių ir interesų (t. I, b. l. 76–79, t. III, b. l. 23–26).

Trečiasis suinteresuotas asmuo LITGRID AB atsiliepimuose prašė pareiškėjų skundus atmesti kaip nepagrįstus (t. I, b. l. 136–140, t. III, b. l. 29–31).

Trečiasis suinteresuotas asmuo AB „Klaipėdos vanduo“ nesutiko su pareiškėjų skundais.

Atsiliepime (t. II, b. l. 194–197) paaiškino, kad Klaipėdos miesto trečioji vandenvietė veiklą pradėjo 1965 metais, o 1975 metais aplink veikiančią vandenvietę buvo įsteigta vandenvietės sanitarinės apsaugos zona. Šiuo metu nustatytos Klaipėdos miesto trečiosios vandenvietės sanitarinės apsaugos zonos ribos buvo patvirtintos 1994 metais ir ginčo žemės sklypai buvo formuojami veikiančioje vandenvietės sanitarinės apsaugos zonos trečioje juostoje.

Trečiasis suinteresuotas asmuo UAB „V. Paulius & associates real estate“ atsiliepime nesutiko su pareiškėjos UAB „Ferteksos transportas“ skundu (t. III, b. l. 1–4).

Trečiasis suinteresuotas asmuo K. B. atsiliepime prašė tenkinti pareiškėjų skundus juose išdėstytais argumentais (t. I, b. l. 86–88, t. II, b. l. 185–188).

II.

Klaipėdos apygardos administracinis teismas 2011 m. gruodžio 23 d. sprendimu pareiškėjų S. G. ir UAB „Ferteksos transportas“ skundus atmetė (t. VI, b. l. 35-52).

Teismas nurodė, kad pareiškėjai ginčija ne planavimo organizatoriaus atsakymus detalaus planavimo procese į jų pasiūlymus dėl teritorijų planavimo dokumentų, pateiktus Teritorijų planavimo įstatymo 32 straipsnio 1 ir 2 dalies nustatyta tvarka, bet administracinius aktus – Įsakymą ir Sprendimą, kuriais patvirtintas detalusis planas. Iš skundų turinio matyti, jog S. G. ir UAB „Ferteksos transportas“ į teismą kreipėsi ABTĮ 5 straipsnio 1 dalyje nurodytu pagrindu ir vadovaudamiesi Teritorijų planavimo įstatymo (įstatymo redakcija, aktuali nuo

2010 m. liepos 15 d.) 32 straipsnio 4 dalies 1 punktu, t. y. dėl jų teigimu, pažeistos teisės ar įstatymų saugomo intereso, turint tikslą apginti aiškiai identifikuotą materialinės teisės normų saugomą teisę ar interesą – nuosavybės teises.

Teismas, patikrinęs bylos medžiagą, padarė išvadą, kad UAB „Ferteksos transportas“ argumentai, jog iki 2010 metų nei Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Klaipėdos regiono aplinkos apsaugos departamentas, nei Nacionalinė žemės tarnyba neišdavė planavimo sąlygų detaliam planui rengti, yra nepagrįsti. Vietovės lygmens teritorijų planavimo dokumentų sąlygos galioja visą teritorijų planavimo dokumento rengimo laikotarpį, bet ne ilgiau kaip 3 metus (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. gegužės 7 d. įsakymu Nr. D1-262 patvirtintų Teritorijų planavimo dokumentams rengti sąlygų parengimo ir išdavimo taisyklių (toliau – ir Sąlygų išdavimo taisyklės) 10 p.). Sąlygos gali būti keičiamos ir papildomos planavimo organizatoriaus iniciatyva, kai teritorijų planavimo dokumento rengimo procesas nėra baigtas, bet pasibaigė šių taisyklių 10 punkte nustatytas Sąlygų galiojimo terminas (12 punktas). Tokia Sąlygų termino pratęsimo galimybė buvo numatyta Sąlygų išdavimo taisyklių redakcijoje, galiojusioje iki 2009 m. gruodžio 8 d. Iš faktinių bylos aplinkybių matyti, jog detaliojo planavimo procesas per trejų metų terminą šiuo atveju nebuvo baigtas, todėl turėjo būti pratęstas planavimo sąlygų galiojimas, o jam pasibaigus – atnaujintas. Taigi 2010 metais pasibaigus 2007 metais išduotų planavimo sąlygų galiojimo terminui, turėjo būti išduotos naujos planavimo sąlygos. Nagrinėjamos bylos duomenys patvirtina, kad taip ir buvo padaryta. Teismas laikė, jog 2010 metais išduotos naujos planavimo sąlygos yra 2007 metais išduotų planavimo sąlygų tęsia, kadangi jomis nebuvo nustatyti nauji reikalavimai.

Klaipėdos apygardos administracinis teismas pažymėjo, kad UAB „Ferteksos transportas“ nenurodė konkrečių ginčijamo detaliojo plano sprendinių neatitikimų bendrųjų planų sprendiniams ir nepateikė tai patvirtinančių įrodymų. Detaliojo plano sprendinių prieštaravimas bendrųjų planų sprendiniams negali būti grindžiamas prielaidomis ir subjektyvia pareiškėjo nuomone. Pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimu Nr. 967 patvirtinto Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo (toliau – ir Aprašas) 11.1 punktą, Aprašo 7.1 punkte nurodyti planai ir programos, skirti nedideliems plotams tam tikroje vietovėje, taip pat neesminiai tokių planų ir programų pakeitimai atrankos strateginiam pasekmių aplinkai vertinimui atlikti objektas. Projektuojamas jungties ilgis yra apie 6,77 km, todėl akivaizdu, jog Aprašo 11.1 punkto požiūriu tai yra nedidelis plotas Klaipėdos miesto ir rajono savivaldybėse ir planuojama veikla nagrinėjamu atveju yra strateginio vertinimo atrankos objektas. Iš 2009 m. birželio 1 d. planavimo užduoties matyti, jog planavimo tikslas yra parinkti trasą gatvei įrengti, o iš Aplinkos ministerijos Klaipėdos regiono aplinkos apsaugos departamento 2007 m. vasario 23 d. atrankos išvados matyti, jog planuojamos ūkinės veiklos atranka atliekama Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 priedo 10.6 punkto pagrindu, t. y. projektuojamas inžinerinis statinys – rajoninių kelių (ilgesnių kaip 2 km) tiesimas, ir poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas. Tai, kad Pietinės jungties trasos dalis Klaipėdos rajono teritorijoje turės valstybinės reikšmės kelio statusą, nekeičia teisinio vertinimo ir teismo išvadų dėl strateginio vertinimo neprivalomumo. Detaliojo plano medžiaga patvirtina, kad atliekant atranką strateginiam pasekmių aplinkai vertinimui buvo atliktas detaliojo planavimo poveikio vertinimas teritorijos vystymo darnai, ekonominei, socialinei, gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui, kaip reikalaujama pagal Teritorijų planavimo dokumentų sprendinių poveikio vertinimo tvarkos aprašo nuostatas, o aplinkos apsaugos, visuomenės sveikatos, kultūros paveldo, priešgaisrinio aspektais detaliojo plano sprendinių poveikis įvertintas Klaipėdos visuomenės sveikatos centrui, Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Klaipėdos teritoriniam padaliniiui, Klaipėdos apskrities viršininko administracijai, Klaipėdos apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos Valstybinės priešgaisrinės priežiūros skyriui ir Gargždų priešgaisrinei gelbėjimo tarnybai pritarus Pietinės jungties tiesimo tarp Klaipėdos valstybinio jūrų uosto ir IXB transporto koridoriaus poveikio aplinkai vertinimo ataskaitai. Įvertinus detaliojo planavimo sprendinius nurodytais aspektais, sprendinių poveikis įvertintas teigiamai, todėl teismas neturėjo pagrindo sutikti su pareiškėjo argumentais, kad detaliojo plano sprendinių poveikio vertinimas nebuvo atliktas. Pareiškėjai nepateikė konkrečių argumentų, pagrindžiančių jų teiginį,

kad vertinimas nebuvo atliktas arba atliktas neišsamiai. Teismo įsitikinimu, byloje esantys įrodymai patvirtina, jog vertinimas buvo atliktas nepažeidžiant nustatytų reikalavimų ir jis atitinka Teritorijų planavimo dokumentų sprendinių poveikio vertinimo tvarkos aprašo nuostatas.

Teismas taip pat nustatė, kad detaliojo plano sprendinių poveikio vertinimo procedūros buvo viešos. Detaliojo plano viešo svarstymo susirinkimai vyko 2010 m. kovo 19 d. ir 2010 m. birželio 21 d., pareiškėjai juose dalyvavo, teikė pasiūlymus. Pasiūlymus dėl detaliojo plano sprendinių UAB „Ferteksos transportas“ teikė ir 2010 m. vasario 23 d. bei 2010 m. birželio 3 d., į kuriuos Klaipėdos miesto savivaldybės administracija atsakė 2010 m. liepos 21 d. Iš pareiškėjo pateiktų siūlymų matyti, jog dėstoma jo subjektyvi nuomonė dėl verslo žlugdymo konkurentų iniciatyva bei siūloma neprojektuoti estakados arba ją projektuoti ne per pareiškėjo sklypą. Klaipėdos miesto savivaldybės administracija 2010 m. liepos 21 d. raštu nurodė, jog į pirmąjį pareiškėjo raštą (pasiūlymus) neatsakė dėl to, kad buvo kartojama viešo svarstymo procedūra. Dėl pareiškėjos siūlymų nurodė, jog detaliojo plano sprendiniai atlikti pagal galimybių studiją, įvertinus technines galimybes, o planuojamos teritorijos pakeitimas valstybei būtų finansiškai per brangus. Į S. G. 2010 m. kovo 19 d. pateiktus pasiūlymus Klaipėdos miesto savivaldybės administracija atsakė 2010 m. liepos 19 d. Atsižvelgdama į tai, teismas pripažino, kad Klaipėdos miesto savivaldybės administracija į pareiškėjo UAB „Ferteksos transportas“ 2010 m. vasario 23 d. pasiūlymus atsakiusi 2010 m. liepos 21 d., o į S. G. atsakiusi 2010 m. liepos 19 d., nesilaikė gero administravimo principo ir Visuomenės dalyvavimo teritorijų planavimo procese nuostatų 9 punkte numatyto 20 darbo dienų termino, tačiau šis pažeidimas nesudaro pagrindo panaikinti ginčijamus aktus. Teismas akcentavo, jog remiantis Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko išrašais, UAB „Ferteksos transportas“ ir S. G. nuosavybės teise priklausančių žemės sklypų pagrindinė tikslinė naudojimo paskirtis yra žemės ūkio paskirties žemė. Pareiškėjai savo teisių pažeidimą grindžia tuo, jog žemės sklypuose planuoja ūkinę-komercinę veiklą, t. y. logistikos centrų statybą, vėjo jėgainių įrengimą ir pan., kurios, įgyvendinus detaliojo plano sprendinius, negalės vykdyti. Pareiškėjų argumentai tuo aspektu yra nepagrįsti, nes paminėta veikla nėra susijusi su žemės ūkio veikla ir neatitinka pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirties.

Teismas pripažino, kad pareiškėjų teiginiai dėl konkrečių ginčijamo detaliojo plano sprendinių neteisėtumo yra nepagrįsti. Detaliojo plano sprendiniai yra susiję su planuojamo objekto statusu, t. y. jo ypatinga svarba valstybei ir visuomenei, Lietuvos valstybės ir Europos sąjungos struktūrinių fondų investicijomis. Detaliojo plano sprendiniais siekiama patenkinti visuomenės poreikius, todėl realizuojant detaliojo plano sprendinius neišvengiamai turės būti sprendžiama ir dėl žemės paėmimo iš privačių žemės savininkų šio poreikio užtikrinimui. Konstitucija neįtvirtina absoliučios nuosavybės teisės ir tai ne kartą yra pažymėjęs Konstitucinis Teismas. Pietinio išvažiavimo iš Klaipėdos uosto trasos (pietinės jungties tarp Klaipėdos valstybinio jūrų uosto ir IX transporto koridoriaus) detalusis planas tenkina svarbias visuomenės reikmes ir pareiškėjų nuosavybės teisių ribojimas šiuo atveju yra pagrįstas aiškiai išreikštu ir konkrečiu visuomenės poreikiu. Teismo sprendime pažymėta, jog detaliojo plano sprendiniai nėra įgyvendinti, todėl konkreti vieta ir plotas pietinės jungties trasei statyti bus parinkti atliekant žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūrą, kurios metu bus atlyginti ir realūs pareiškėjų nuostoliai.

Žemės įstatyme, priešingai nei teigia pareiškėjai, yra numatyti atvejai, kuriais turi būti taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, nes jų turi būti laikomasi rengiant teritorijų planavimo dokumentus. Teismo nuomone, toks teisinis reguliavimas, kai tam tikri ūkinės veiklos apribojimai (specialiosios žemės naudojimo sąlygos) bei jų taikymo atvejai yra nustatyti poįstatyminiu teisės aktu (Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimas Nr. 343) yra galimas, nes jis yra grindžiamas įstatymu (Žemės įstatymas) ir jam neprieštaruoja. Pagal Žemės įstatymo 22 straipsnio 7 dalį nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos konkrečiam žemės sklypui taikomos nuo jų įrašymo į Nekilnojamojo turto registrą. Nagrinėjamu atveju tai nepadaryta, todėl šiuo metu nėra realių pareiškėjų teisių suvaržymų. Teismo vertinimu, teisės aktai, kurių konstitucingumu abejoja pareiškėjai, neprieštaruoja Konstitucijos ir Civilinio kodekso normoms, todėl nėra teisinio pagrindo kreiptis į Konstitucinį Teismą.

Teismas taip pat nurodė, kad įsigijimo metu UAB „Ferteksos transportas“ priklausantis visas žemės sklypas, kadastrinis Nr. (*duomenys neskelbtini*), pateko į požeminių vandens telkinių (vandenviečių) sanitarinės apsaugos zoną, o pusė šio sklypo ir į kelių apsaugos zoną, tačiau šių apribojimų pareiškėjas nelaikė kliūtimi įsigyti žemės sklypą ir planuoti jame veiklą. Iš planinių sprendinių matyti, jog yra suprojektuoti nuvažiavimai į pareiškėjų žemės sklypus, todėl argumentai, kad įgyvendinus detaliojo plano sprendinius jie nebegalės patekti į savo žemės sklypus, pripažinti nepagrįstais.

III.

Pareiškėjas UAB „Ferteksos transportas“ pateikė apeliacinį skundą, kuriuo prašo Klaipėdos apygardos administracinio teismo 2011 m. gruodžio 23 d. sprendimą panaikinti ir priimti naują sprendimą – šio pareiškėjo skundą tenkinti.

Apeliacinis skundas (t. VI, b. l. 55–65) iš dalies grindžiamas tokiais pačiais argumentais kaip ir skundas pirmosios instancijos teismui, papildomai pateikiami tokie motyvai:

1. Teisėtas gali būti tik galiojančių detaliojo planavimo sąlygų pratęsimas. Šiuo atveju naujos planavimo sąlygos buvo išduotos jau pasibaigus ankstesniųjų galiojimui. Be to, detaliojo plano rengimas buvo pradėtas ir vykdomas nesant visų reikiamų planavimo sąlygų.
2. 2010 m. išduotose planavimo sąlygose buvo nustatyti nauji reikalavimai, kurių nebuvo 2007 m. sąlygose.
3. Detaliuoju planu suplanuotoje vietoje bendruosiuose planuose nėra numatytas magistralinio kelio tiesimas. Kelio kategorijos pakeitimas, lyginant su tuo, kokios kategorijos keliai buvo numatyti bendruosiuose planuose, itin svarbus, kadangi suplanavus magistralinį kelią žymiai padidėja tiek kelio užimamas žemės sklypo plotas bei jo įsiskverbimas į gretimus privačius žemės sklypus, tiek kelio apsaugos zonos plotas ir gretimiems sklypams taikomi apribojimai, o gretimų sklypų savininkai praranda galimybę gauti nuovažas į savo sklypus.
4. Suplanuota teritorija užima 146 kvadratinį kilometrų, o ne 6,77 kilometrų plotą, ji apima nemažą valstybinės žemės plotą ir apie keturiasdešimties privačių žemės sklypų, esančių Klaipėdos miesto ir rajono teritorijose.
5. Detaliojo plano strateginis pasekmių aplinkai vertinimas ir plano sprendinių poveikio vertinimas buvo privalomi, todėl jų neatlikimas teismui buvo pagrindas tenkinti skundą.
6. Ateityje išperkant pareiškėjo sklypo dalį, išperkamo žemės ploto dydis, vieta ir ribos bus nulemti ginčijamo detaliojo plano sprendinių, todėl pareiškėjui šie sprendiniai yra itin svarbūs.
7. Civilinio kodekso 4 knygos VII skyriaus normose nenumatyta, kad servitutas suteiktų užstatymo teisę ir galėtų būti nustatomas naujo pastato statybos tikslu, o ne esamiems statiniams eksploatuoti. Žemės įstatymo 23 straipsnio 2 dalies 4 punkte yra aptarta galimybė nustatyti servitutą, suteikiantį teisę tiesti centralizuotus inžinerinės infrastruktūros tinklus (požemines ir antžemines komunikacijas), t. y. inžinerinių statinių statybai. Tačiau elektros pastotė tokiems tinklams nepriskiriama. Pagal Statybos įstatymo 2 straipsnio 7, 9 dalies nuostatas ji laikoma pastatu, o ne inžineriniu statiniu.
8. Konstitucijai ir Civiliniam kodeksui prieštarauja Žemės įstatymo 2 straipsnio 4 dalies norma, suteikianti teisę Vyriausybei nustatyti specialiąsias žemės naudojimo sąlygas, Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimas Nr. 343 bei juo patvirtintos Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos ta apimtimi, kuria jame nustatytos įstatymuose nenumatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos bei atvejai, kada jos taikomos. Pirmosios instancijos teismas, dėl to atsisakęs kreiptis į Konstitucinį Teismą, pažeidė Konstitucijos 110 straipsnio 1 dalį bei ABTĮ 4 straipsnio 1 dalį.
9. Pareiškėjas pateikė teismui įrodymų, jog ginčijamo detaliojo plano sprendiniai dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų nustatymo pažeidė jo teises dar iki plano patvirtinimo, kadangi pareiškėjui 2010 m. rugsėjo 9 d. išduotose planavimo sąlygose detaliojo planavimo dokumentams rengti nurodyta, jog rengdamas savo sklypų (*duomenys neskelbtini*), Klaipėdos rajone, detalųjį planą, pareiškėjas privalo išskirti teritoriją Klaipėdos miesto

savivaldybės administracijos užsakymu rengiamo pietinio išvažiavimo iš Klaipėdos uosto detaliojo plano sprendiniams įgyvendinti.

10. Nekilnojamojo turto registro duomenimis, pareiškėjo sklypuose neįregistruota požeminių vandens telkinių sanitarinės apsaugos zona. AB „Klaipėdos vanduo“ pateiktas planas yra neaiškus, jame žemės sklypai nepažymėti ir pagal jį negalima tiksliai nuspręsti, ar konkretus sklypas įeina į vandenvietės apsaugos zoną, ar vandenvietės apsaugos zonos plotas ir ribos nepakeisti detaliojo plano sprendiniais.
11. Uosto direkcijos pateiktoje plano ištraukoje nepažymėti pareiškėjo sklypai. Taigi byloje nėra jokių aiškių duomenų, kad išties yra suprojektuotas kelias, kuris sujungs pareiškėjo sklypus su bendro naudojimo keliu, nekalbant apie tai, kad nėra duomenų apie paminėto projekto įgyvendinimo realiais galimybėmis bei terminus.
12. Klaipėdos rajono savivaldybės taryba detalų planą patvirtino neišreikšdama tikrosios savo valios, nes Tarybos nariai buvo klaidingai įtikinti, jog detaliojo plano rengėjai dar suprojektuos vietinių kelių tinklą ir daugelio sklypų savininkų pretenzijos bus patenkintos.
13. Nesant ginčijamo detaliojo plano, pareiškėjui nebūtų kliūčių pakeisti žemės paskirtį į tokią, kuri reikalinga verslui plėtoti.
14. Detalusis planas buvo keičiamas ne tik po jo svarstymo su visuomene, bet ir po suderinimo atskirose institucijose.

Pareiškėjas S. G. pateikė apeliacinį skundą, kuriuo prašo Klaipėdos apygardos administracinio teismo 2011 m. gruodžio 23 d. sprendimą panaikinti ir priimti naują sprendimą – jo skundą tenkinti.

Apeliaciniame skunde (t. VI, b. l. 71-72) paaiškina, kad pagal Uosto direkcijai 2011 m. gegužės 2 d. išduotą statybos leidimą yra suprojektuotas kelias, pratešiant Kairių gatvę ir suformuojant įvažiavimą į UAB „Ferteksos transportas“ priklausantį sklypą, tačiau įvažiavimas į S. G. keliu atskiriamą 4-5 ha dydžio 59,1861 ha sklypo dalį nenumatytas. Šią sklypo dalį supa valstybinis miškas, jame nėra jokių kelių, išskyrus pėsčiųjų taką, todėl sklypo dalis lieka be įvažiavimo. Tai pažeidžia Teritorijų planavimo įstatymo 22, 26 straipsnio, 28 straipsnio 1 dalies 8 punktą, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. spalio 18 d. įsakymo Nr. D1-473 „Detaliųjų planų rengimo taisyklės“ 43.7 punktą. Iš nurodytų aplinkybių seka, kad Klaipėdos teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros skyriaus 2010 m. spalio 5 d. patikrinimo akto Nr. TPI-2271 išvada nepagrįsta, nes detaliojo plano sprendiniai neatitinka teritorijų planavimo normų sąvado reikalavimų, akivaizdžiai prieštarauja minėtiems aktams, jais ignoruojamos Teritorijų planavimo įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 7 punkto ir 3 straipsnio 2 dalies nuostatos. Sprendime nurodoma, kad nuvažiavimai į žemės sklypus numatyti pagal ribotus atstumus tarp sankryžų, kurios mieste negali būti dažniau kaip 500 metrų, nors pareiškėjas reikalauja suprojektuoti nuvažiavimą į jo sklypo dalį, o ne sankryžą.

Atsakovas Klaipėdos rajono savivaldybės taryba atsiliepiame prašo pareiškėjų apeliacinius skundus atmesti ir Klaipėdos apygardos administracinio teismo sprendimą palikti nepakeistą (t. VI, b. l. 87–89).

Atsakovas Klaipėdos miesto savivaldybės administracija prašo pareiškėjų apeliacinius skundus atmesti.

Atsiliepime (t. VI, b. l. 104–109) papildomai nurodo, kad Planavimo sąlygų parengimo ir išdavimo taisyklių 10 punkte nustatyta, kad jei planavimo procesas nėra baigtas, Sąlygų ir/ar Sąvado galiojimo terminą pagal motyvuotą planavimo organizatoriaus prašymą pratęsia Sąlygas ir/ar Sąvadą išdavusios institucijos, bet ne ilgiau kaip 2 metams. Atsižvelgiant į tai, kad pagal minėtą punktą Sąvadą išdavusi institucija per 20 darbo dienų pratęsia Sąlygų ir/ar Sąvado galiojimo terminą arba išduoda naujas Sąlygas ir/ar Sąvadą, darytina išvada, kad buvo numatyta galimybė pratęsti sąlygas, kurių galiojimo laikas jau buvo pasibaigęs, t. y. galiojės reglamentavimas nereikalavo sąlygų pratęsimo iki jų pasibaigimo. Atsakovas pažymi, kad detaliojo plano procedūros buvo atliktos tinkamai ir net teismui nustačius procedūrinių pažeidimų, jų pasekmės negali turėti įtakos priimtų aktų teisėtumui.

Pareiškėjas UAB „Ferteksos transportas“ atsiliepiame prašo tenkinti S. G. apeliacinį skundą (t. VI, b. l. 94–96).

Tretieji suinteresuoti asmenys LITGRID AB, Uosto direkcija, AB „Klaipėdos vanduo“, Nacionalinė žemės tarnyba, Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija atsiliepimuose prašo apeliančių reikalavimų netenkinti (t. VI, b. l. 83-85, 90-93, 97-101, 110-117, 123-134).

Trečiasis suinteresuotas asmuo K. B. atsiliepime palaiko pareiškėjų apeliacinius skundus (t. VI, b. l. 118–122).

Teisėjų kolegija

k o n s t a t u o j a:

IV.

Apeliaciniai skundai tenkintini iš dalies.

Byloje ginčas kilo dėl Klaipėdos rajono savivaldybės tarybos 2010 m. spalio 28 d. sprendimo Nr. T11-787 ir Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2010 m. spalio 26 d. įsakymo Nr. AD1-1880, kuriais buvo patvirtintas Pietinio išvažiavimo iš Klaipėdos uosto trasos (pietinė jungtis tarp Klaipėdos valstybinio jūrų uosto ir IXB transporto koridoriaus) detalusis planas. Pareiškėjai kreipėsi į teismą, prašydami panaikinti nurodytus aktus, motyvuodami tuo, kad detalusis planas pažeidžia jų teises, jiems priklausantiems sklypams nustatydamas papildomus ribojimus, nenumatydamas privažiavimo iki jų sklypų, taip pat nurodo eilę procedūrinio pobūdžio pažeidimų, padarytų tvirtinant ginčo detalųjį planą.

Pirmiausia, pažymėtina, jog pirmosios instancijos teisme atsakovai, nesutikdami su pareiškėjų reikalavimais, be kita ko, teigė, jog byla turėtų būti nutraukta, nes pareiškėjai nepasinaudojo privaloma ikiteismine tvarka. Šį savo teiginį atsakovai argumentavo Teritorijų planavimo įstatymo 32 straipsnio 2 dalies nuostatomis.

Kilusio ginčo išsprendimui aktualios Teritorijų planavimo įstatymo redakcijos 32 straipsnio 2 dalis nustatė, jog planavimo organizatorius, išnagrinėjęs visuomenės pateiktus pasiūlymus, parengia priimtų ir motyvuotai atmestų pasiūlymų apibendrinančią medžiagą, kurią kartu su parengtais teritorijų planavimo dokumentais teikia teritorijų planavimo dokumentą derinančioms institucijoms. Pasiūlymus pateikusiems asmenims planavimo organizatorius motyvuotai atsako raštu. Atsakymas gali būti apskūstas valstybinę teritorijų planavimo priežiūrą atliekančiai institucijai per vieną mėnesį nuo jo gavimo dienos. Valstybinę teritorijų planavimo priežiūrą atliekanti institucija per 20 darbo dienų nuo skundo gavimo dienos pateikia motyvuotą atsakymą, kuris įstatymų nustatyta tvarka gali būti apskūstas teismui.

Kaip matyti iš pacituotos teisės normos, Teritorijų planavimo įstatymo 32 straipsnio 2 dalis reglamentuoja visiškai kitokias situacijas nei ta, kuri susiklostė šioje byloje. Nagrinėjamu atveju pareiškėjai skundžia administracinius aktus, kuriais jau patvirtintas detaliojo planavimo dokumentas, todėl nurodytos nuostatos šiuo atveju negali būti taikomos. Pažymėtina ir tai, jog Teritorijų planavimo įstatymas neįtvirtina privalomosios išankstinės ginčų nagrinėjimo ne teisme tvarkos, ginčijant sprendimą dėl detaliojo planavimo dokumento patvirtinimo. Analogiškas išvadas yra padaręs ir Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (bylos Nr. A¹⁴-86/2007, A¹⁰-753/2007). Nors šios išvados padarytos, taikant kitos redakcijos Teritorijų planavimo įstatymą, jos, atsižvelgiant į įstatymo nuostatų formuluotes, aktualios ir nagrinėjamu atveju. Taigi, minėti atsakovų argumentai atmestini kaip nepagrįsti.

Pareiškėjai kaip vieną iš ginčijamų aktų naikinimo pagrindų nurodo tai, kad, 2010 metais tvirtinant projektavimo sąlygų sąvadą, nebegaliojo planavimo sąlygos, kurių pagrindu parengtas ginčo detalusis planas.

Teritorijų planavimo įstatymo (redakcija galiojusi iki 2010-01-01) 2 straipsnio 2 dalis planavimo sąlygas apibrėžė kaip planuojamai teritorijai taikomus specialiųjų žemės naudojimo sąlygų ir teritorijų planavimo normų reikalavimus ir galiojančių teritorijų planavimo dokumentų sprendinius, taip pat ūkio šakų plėtros programų ir strateginių dokumentų nuostatas, sąlygas išduodančių institucijų reikalavimus dėl teritorijų planavimo dokumentų rengimo. Analogiška nuostata buvo įtvirtinta ir vėlesnės redakcijos Teritorijų planavimo įstatyme (2 str. 20 d.) bei įstatymo redakcijoje, galiojusioje 2007 m. rugpjūčio 9 d. planavimo sąlygų išdavimo metu (redakcija galiojusi iki 2008-03-01).

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas, pasisakydamas dėl planavimo sąlygų svarbos teritorijų planavimo procese, yra pažymėjęs, kad planavimo sąlygos yra detaliojo planavimo proceso parengiamojo etapo privalomasis dokumentas, kuriuo remiantis gali būti pradėtas antrasis detaliojo teritorijų planavimo proceso etapas – teritorijų planavimo dokumento rengimas. Planavimo sąlygose detaliam planui rengti planuojamai teritorijai yra nustatomos esminės planavimo sąlygos ir reikalavimai: planavimo tikslai ir uždaviniai, numatoma veikla; taikytini galiojantys atitinkamo lygmens teritorijų planavimo dokumentų sprendiniai (bendrieji, specialieji, detalieji planai); prisijungimo prie inžinerinių tinklų ir komunikacijų reikalavimai, kuriuos parengia kompetentingos institucijos; taip pat reikalavimai dėl rengiamo teritorijų planavimo dokumento sprendinių pasekmių vertinimo, o konkretūs detalieji planuojamos teritorijos sprendiniai, laikantis nustatytų planavimo sąlygų, išdėstomi detaliam plane (byla Nr. A¹⁴⁶-857/2008). Taigi, nurodyta administracinių teismų praktika, patvirtina ypatingą planavimo sąlygų svarbą, rengiant detalų planą, jų neatsiejamą ryšį su detaliojo plano sprendiniais.

Teismui pateikta Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2009 m. birželio 1 d. patvirtinta Planavimo užduotis detaliam planui rengti (Detaliojo plano medžiaga, t. I, l. 45) patvirtina, jog ginčo detaliojo plano rengimo pagrindas – Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2007 m. rugpjūčio 9 d. įsakymas Nr. AD1-1820 dėl sąlygų detaliam planui rengti patvirtinimo ir 2007 m. rugpjūčio 2 d. planavimo sąlygos detaliojo planavimo dokumentui rengti Nr. 06-104. Byloje pateiktose planavimo sąlygose detaliojo planavimo dokumentui rengti (t. V, b.l. 23–24), be kita ko, nurodytos prie sąlygų pridedamos kitų institucijų išduotos sąlygos. Remiantis pateiktais duomenimis, sąlygas taip pat išdavė Klaipėdos visuomenės sveikatos centras (2007-04-05), Klaipėdos regiono aplinkos apsaugos departamentas (2007-03-29), Klaipėdos miesto valstybinė priešgaisrinė priežiūros inspekcija (2007-03-26), Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Klaipėdos teritorinis padalinys (2007-03-28), Klaipėdos rajono savivaldybės administracija (2007-06-11), AB „Lietuvos geležinkeliai“ (2007-03-28), Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos (2007-07-12). Nustatyta, jog sąlygos galioja visą planavimo laikotarpį, bet ne ilgiau nei 3 metus. Byloje taip pat pateiktas Klaipėdos miesto savivaldybės vyriausiojo architekto 2010 m. rugpjūčio 25 d. patvirtintas Planavimo sąlygų sąvadas detaliojo planavimo dokumentui rengti, skirtas Pietinio išvažiavimo iš Klaipėdos uosto trasos (pietinės jungties tarp Klaipėdos valstybinio jūrų uosto ir IXB transporto koridoriaus) detaliam planui rengti (Detaliojo plano medžiaga, t. I, l. 7–8). Jame nurodytos institucijos, išdavusios sąlygas – Architektūros ir miesto planavimo skyrius (2010-08-25), Klaipėdos visuomenės sveikatos centras (2010-08-16), Klaipėdos regiono aplinkos apsaugos departamentas (2010-08-16, 2007-03-29), Klaipėdos apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos Valstybinės priežiūros skyrius (2010-08-13), Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Klaipėdos teritorinis padalinys (2010-08-13), Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos Klaipėdos miesto žemėtvarkos skyrius (2010-08-13), Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos Klaipėdos rajono žemėtvarkos skyrius (2010-08-13), Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos (2010-08-16, 2007-07-12), Klaipėdos rajono savivaldybės administracija (2010-08-18), AB „Lietuvos geležinkeliai“ (2010-08-20, 2007-03-28), AB „Klaipėdos vanduo“ (2009-08-14), AB „VST“ (2009-08-13), AB „Klaipėdos energija“ (2009-07-30), AB „TEO LT“ (2009-08-03), UAB „Gatvių apšvietimas“ (2009-07-30), AB „Lietuvos dujos“ Klaipėdos filialas (2009-07-28), AB „Lietuvos energija“ (2009-08-14), Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos Žemės ūkio skyrius (2009-08-07).

Pirmosios instancijos teismas, atsižvelgęs į pateiktus įrodymus ir nurodytas aplinkybes, pabrėžė, jog 2010 metais pasibaigus 2007 metais išduotų planavimo sąlygų galiojimo terminui, turėjo būti išduotos naujos planavimo sąlygos, ir sprendė, kad bylos duomenys patvirtina, jog taip ir buvo padaryta. Teismas vertino, jog 2010 metais išduotos naujos planavimo sąlygos yra 2007 metais išduotų planavimo sąlygų tęsia, kadangi jomis nebuvo nustatyti nauji reikalavimai. Apeliacinės instancijos teismo teisėjų kolegija, įvertinusi nustatytas aplinkybes, turi pagrindo abejoti šia pirmosios instancijos teismo išvada. Pažymėtina, jog jau vien ta aplinkybė, kad, pagal 2010 metais išduoto planavimo sąlygų sąvado duomenis, planavimo sąlygas išdavė papildomos,

lyginant su 2007 metais planavimo sąlygas išdavusiomis, institucijos (pavyzdžiui, Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos Klaipėdos miesto žemėtvarkos skyrius, Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos Klaipėdos rajono žemėtvarkos skyrius ir kitos), suponuoja minėtos pirmosios instancijos teismo išvados nepagrįstumą.

Sąlygų išdavimo taisyklių redakcijos, galiojusios nuo 2009 m. gruodžio 2 d. iki 2010 m. spalio 3 d., t. y. Klaipėdos miesto savivaldybės vyriausiojo architekto 2010 m. rugpjūčio 25 d. atlikto Planavimo sąlygų sąvado patvirtinimo metu, 10 punktas nustatė, jog detaliojo plano sąlygos ir sąvadas galioja viso teritorijų planavimo proceso metu ir kol neprieštarauja teisės aktams ir teritorijų planavimo dokumentams, bet ne ilgiau kaip 3 metus. Jei planavimo procesas nėra baigtas, sąlygų ir/ar sąvado galiojimo terminą pagal motyvuotą planavimo organizatoriaus prašymą pratęsia (išskyrus Tvarkos aprašo 11 ir 12 punktuose nurodytus atvejus) sąlygas ir/ar sąvadą išdavusios institucijos, bet ne ilgiau kaip 2 metams. Planavimo organizatorius raštu kreipiasi į sąlygas ir/ar sąvadą išdavusią instituciją dėl sąlygų ir/ar sąvado galiojimo termino pratęsimo.

Kaip matyti iš nurodytos teisės normos, joje reglamentuojamas atvejis, kai planavimo procesas dar nėra baigtas ir sąlygas/savadą išdavusi institucija pratęsia sąlygų/savadą galiojimą. Atkreiptinas dėmesys į tai, jog nurodytoje teisės normoje vartojamas terminas „pratęsti“, jį aiškinant lingvistiškai, reiškia „atidėti vėlesniam laikui, prailginti“. Teisėjų kolegijos vertinimu, negalimas atvejis, kai pratęsimas jau negaliojantis aktas. Kitaip tariant, pratęsimas gali būti tik akto, kurio galiojimas dar nėra pasibaigęs, galiojimas. Pabrėžtina, jog cituota teisės norma aiškiai nustato, kad detaliojo plano sąlygos ir sąvadas galioja ne ilgiau nei trejus metus, tas pats buvo įtvirtinta ir 2007 m. rugpjūčio 9 d. patvirtintose planavimo sąlygose. Tuo tarpu nagrinėjamu atveju, atsižvelgiant tiek į tai, kad planavimo sąlygos buvo patvirtintos Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2007 m. rugpjūčio 9 įsakymu, o naujas projektavimo sąlygų sąvadas patvirtintas 2010 m. rugpjūčio 25 d., tiek ir įvertinus atskirų institucijų naujai išduotas (pratęstas) sąlygas, matyti, jog daugeliu atveju pirmosios instancijos teismo pratęstomis įvardintos sąlygos, tokio jų pratęsimo metu nebegaliojo. Kaip jau minėta, projektavimo sąlygų galiojimas, remiantis nurodytomis teisės aktų nuostatomis, galėjo būti pratęsimas tik tuo atveju, jeigu jos galiojo. Konstatuotina, jog buvo padarytas procedūrinis pažeidimas, tačiau atsižvelgiant į planuojamos teritorijos specifiką, detaliojo planavimo svarbą, remiantis teisingumo ir protingumo kriterijais, šios bylos faktinių aplinkybių kontekste nėra pagrindo išvadai, kad nustatytas pažeidimas pats savaime, nenustačius kitų pažeidimų, sudaro pagrindą panaikinti ginčijamus aktus. Šios bylos faktinių aplinkybių kontekste, be kita ko, turi būti nustatyta, jog dėl nurodyto procedūrinio pobūdžio pažeidimo galėjo būti pažeistos pareiškėjų teisės.

Pareiškėjai savo teisių pažeidimą šiuo atveju, kaip jau minėta, sieja, be kita ko, su ta aplinkybe, kad ginčo detalajame plane nenumatytas privažiavimas prie jų sklypų.

Byloje nustatyta, jog Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos Klaipėdos rajono žemėtvarkos skyrius 2010 m. rugpjūčio 13 d. raštu Nr. 12-R4-66 (Detaliojo plano byla, t. I, l. 20), be kita ko nurodė, kad, susipažinęs su pateiktais dokumentais dėl sąlygų detaliojo planavimo dokumentui rengti, nurodo, jog projekte turi būti išspręsti įvažiavimai į žemės sklypus, kurie ribojasi su projektuojamu keliu. Kitaip tariant, iš esmės patvirtinti pareiškėjų teiginiai, jog tokie įvažiavimai nėra numatyti. Pažymėtina, jog 2010 m. rugpjūčio 25 d. patvirtintame planavimo sąlygų sąvade detaliojo planavimo dokumentui rengti šis Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos Klaipėdos rajono žemėtvarkos skyriaus raštas įvardintas, kaip minėtos institucijos išduotos sąlygos. Pabrėžtina ir tai, jog byloje nėra duomenų, kad po šių sąlygų pateikimo, ginčo detalajame plane būtų buvę atlikti atitinkami pakeitimai.

Pateikti įrodymai patvirtina, jog Klaipėdos rajono savivaldybės Nuolatinės statybos komisijos 2010 m. rugpjūčio 25 d. kompleksinio derinimo protokolu Nr. TP 36-12 (Detaliojo plano byla, t. I, l. 171–173) nutarta derinti ginčo detalų planą. Atitinkamai Klaipėdos miesto savivaldybės Nuolatinės statybos komisijos 2010 m. rugsėjo 8 d. teritorijų planavimo dokumento kompleksinio derinimo protokolu Nr. (21.2)-36/63 (Detaliojo plano byla, t. I, l. 167) nutarta pateiktą teritorijų planavimo dokumento projektą suderinti.

Ginčo išsprendimui aktualios Teritorijų planavimo įstatymo redakcijos 27 straipsnio 4 dalis nustatė, jog savivaldybės lygmens teritorijų planavimo dokumentų derinimo procedūra atliekama savivaldybės Nuolatinėje statybos komisijoje kompleksiškai ir turi būti baigta per 15 darbo dienų nuo planavimo organizatoriaus prašymo derinti teritorijų planavimo dokumentą pateikimo dienos. Komisija sudaroma iš planavimo sąlygas rengiančių institucijų atstovų, turinčių įgaliojimus priimti sprendimus. Komisijos pirmininkas ir komisijos nariai už savo pagal kompetenciją priimtų sprendimų teisėtumą atsako įstatymų nustatyta tvarka. Derinimo procedūroje turi dalyvauti planavimo organizatorius ar jo įgaliotas atstovas. Derinimo rezultatai įforminami protokolu. Teritorijų planavimo dokumentas yra suderintas, jei tam pritarė visi posėdyje dalyvavę ar raštu savo pritarimą pateikę savivaldybės Nuolatinės komisijos nariai. Jeigu bent vienas komisijos narys nepritaria teritorijų planavimo dokumento derinimui, laikoma, kad komisija priėmė sprendimą nederinti teritorijų planavimo dokumentą. Nepritario derinti teritorijų planavimo dokumentą motyvai išdėstomi derinimo procedūros protokole.

Kaip matyti iš pacituotų teisės normų, teisės aktai imperatyviai įtvirtino, jog Nuolatinė statybos komisija sudaroma iš planavimo sąlygas rengiančių institucijų atstovų. Kaip jau minėta, planavimo sąlygos ginčo atveju buvo patvirtintos 2007 m. rugpjūčio 9 d. ir planavimo sąlygų sąvadas patvirtintas 2010 m. rugpjūčio 25 d. Šiame sąvade, lyginant su 2007 metų planavimo sąlygomis, planavimo sąlygas išdavė ir kai kurios naujos institucijos, pavyzdžiui, Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos Klaipėdos miesto žemėtvarkos skyrius, Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos Klaipėdos rajono skyrius. Kaip jau minėta, Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos Klaipėdos rajono skyrius išduotose sąlygose pažymėjo, jog projekte turi būti išspręsti įvažiavimai į žemės sklypus, kurie ribojasi su projektuojamu keliu. Tačiau, nors nurodytos teisės normos įtvirtino reikalavimą, kad į Nuolatinės statybos komisijos sudėtį įeitų planavimo sąlygas rengiančių institucijų atstovai, Klaipėdos rajono savivaldybės Nuolatinės statybos komisijos 2010 m. rugpjūčio 25 d. kompleksinio derinimo protokolas Nr. TP 36-12 patvirtina, jog Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos Klaipėdos rajono žemėtvarkos skyriaus atstovas minėtame posėdyje nedalyvavo. Analogiška išvada darytina ir dėl Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos Klaipėdos miesto žemėtvarkos skyriaus atstovo dalyvavimo Klaipėdos miesto savivaldybės nuolatinės statybos komisijos posėdyje.

Pateikti įrodymai patvirtina, jog Klaipėdos rajono savivaldybės Nuolatinė statybos komisija buvo sudaryta Klaipėdos rajono savivaldybės tarybos 2007 m. rugsėjo 27 d. sprendimu Nr. T.11-235, o Klaipėdos miesto savivaldybės Nuolatinė statybos komisija – 2007 m. spalio 4 d. sprendimu, t. y. iki 2010 m. rugpjūčio 25 d. planavimo sąlygų sąvado patvirtinimo. Tuo tarpu, kaip jau minėta, šiame sąvade nurodytos ir anksčiau planavimo sąlygų neišdavusių institucijų sąlygos. Atitinkamai kai kurios naujas planavimo sąlygas išdavusios institucijos nebuvo kviečiamos dalyvauti Nuolatinė statybos komisijų posėdžiuose ir, priešingai nurodytoms Teritorijų planavimo įstatymo nuostatoms, savo pritarimo ar nepritarimo ginčo detaliojo plano projektui neišreiškė. Be to, net ir tuo atveju, jeigu būtų pagrindas vertinti, kad minėtos institucijos savo pritarimą išreiškė, pateikdamos planavimo sąlygas, Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos Klaipėdos rajono žemėtvarkos skyrius, kaip jau minėta, išreiškė pastebėjimus dėl detaliojo plano projekto, tačiau byloje apskritai nėra duomenų, jog į juos buvo atsižvelgta. Pastebėtina, jog nagrinėjamu atveju, patvirtintus ginčo detalų planą, susiklostė situacija, kai S. G. priklausantis žemės sklypas planuojamo kelio yra perkertamas pusiau, atitinkamai nenumatant galimybės įvažiuoti į iš esmės naujai atsiradusį žemės sklypą. Teisėjų kolegijos vertinimu, teisinėje valstybėje nėra galima tokia situacija, kai, atlikus visuomenei svarbaus objekto detaliojo planavimo procedūras, kaimyninių žemės sklypų savininkų teisės yra apribojamos tokiu būdu, jog pastarieji iš esmės negali naudotis liekančia jiems priklausančios nuosavybės dalimi. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad byloje nėra pateikta įrodymų, kurie leistų daryti išvadą, kad UAB „Ferteksos transportas“ taip pat yra sudaryta galimybė privažiuoti prie jiems priklausančios nuosavybės.

Pabrėžtina ir tai, jog Klaipėdos miesto savivaldybės vyriausiasis architektas planavimo sąlygų sąvada, kuriame nurodytos ir minėtų institucijų sąlygos, patvirtino 2010 m. rugpjūčio 25 d., o Klaipėdos rajono savivaldybės Nuolatinės statybos komisijos posėdis įvyko tą pačią dieną,

Klaipėdos miesto savivaldybės Nuolatinės statybos komisijos posėdis – 2010 m. rugsėjo 8 d. Todėl nors šiuo atveju ir nėra pagrindo teigti, jog tokie veiksmų atlikimo terminai patys savaime pažeidžia teisės aktų reikalavimus, tačiau nurodytos aplinkybės sudaro papildomą pagrindą abejoti tinkamu detaliojo plano projekto parengimu pagal įgaliotų institucijų išduotas planavimo sąlygas. Pabrėžtina, jog byloje nėra pateikta įrodymų, kurie galėtų paneigti šias apeliacinės instancijos teismo teisėjų kolegijos išvadas.

Atsižvelgiant į nustatytas aplinkybes, darytina išvada, jog nurodytais veiksmais buvo pažeistas galiojęs teisinis reguliavimas, susijęs su detaliojo planavimo dokumentų tvirtinimu. Tuo tarpu kadangi pareiškėjai savo teisių pažeidimus sieja, be kita ko, su jų galimybių įvažiuoti į jiems priklausančius žemės sklypus ribojimu, kas buvo nurodyta ir vienos iš Nuolatinės statybos komisijos posėdyje nedalyvavusių, tačiau planavimo sąlygas išdavusių institucijų sąlygose, atsižvelgiant į byloje pateiktus įrodymus, taip pat atsižvelgiant į tai, kad yra nustatyti pažeidimai ir išduodant planavimo sąlygas, remiantis teisingumo ir protingumo kriterijais, spręstina, jog nustatyti pažeidimai šios bylos aplinkybių kontekste vertintini kaip reikšmingi, sudarantys pagrindą naikinti ginčijamus administracinius aktus. Pabrėžtina, jog nors atliktas detalusis planavimas ir vertintinas kaip itin reikšmingas, tačiau toks detaliojo planavimo reikšmingumas ir svarba negali visiškai paneigti ir su planuojama teritorija besiribojančių žemės sklypų savininkų teisių bei akivaizdžiai pažeisti teisės aktų reikalavimų, taikytinų rengiant ir tvirtinant detaliojo planavimo dokumentą. Priešingas aiškinimas nebūtų suderinamas su teisineje valstybėje galiojančiais principais, teisingumo ir protingumo kriterijais.

Pareiškėjai, be kita ko, teigė, jog ginčo detaliojo planu nepagrįstai jų sklypams nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos. Pažymėtina, jog Žemės įstatymo 22 straipsnio 5 dalis suteikia teisę nustatyti tokias žemės sąlygas, laikantis šioje nuostatoje įtvirtintos tvarkos. Tokią išvadą iš esmės patvirtina ir administracinių teismų praktika (byla Nr. A⁶⁰²-1179/2011). Byloje pateikti duomenys, jog šios tvarkos nagrinėjamu atveju buvo laikytasi. Atitinkamai tuo atveju, jeigu žemės savininkas ar kitas naudotojas patiria nuostolių dėl Nekilnojamojo turto registre įregistruoto žemės sklypo papildomų specialiųjų žemės naudojimo sąlygų nustatymo, dėl šių nuostolių atlyginimo jis gali kreiptis Žemės įstatymo 22 straipsnio 9 dalyje nustatyta tvarka. Todėl pareiškėjų argumentai dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų pateiktų įrodymų ir nurodytų teisės normų kontekste, sprendžiant dėl detaliojo plano teisėtumo ir pagrįstumo, vertintini kaip nepagrįsti.

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktika patvirtina (bylos Nr. A¹⁷-535/2007, A⁸-321/2005), jog teritorijų planavimo dokumentams, kaip ir bet kuriems kitiems atitinkamas teisinės pasekmės sukeliantiems administraciniams aktams, priimamiems teritorijų planavimo dokumentams yra keliamas teisėtumo reikalavimas. Teismas nuosekliai laikosi pozicijos, kad teritorijų planai negali būti tvirtinami, jeigu jie prieštarauja minėtiems teisės aktams, taip pat aukštesniems teritorijų planams ar (ir) jų tvirtinimas pažeistų teisėtumo principą. Tuo tarpu tai, kad patvirtintus teritorijos planavimo dokumentą, jis įgyja teisinę galią, o teritorija – tam tikrą teisinį statusą, rodo tokio proceso (teritorijų planavimo dokumentų tvirtinimo) svarbą, todėl plano tvirtinimas nėra tik formalus veiksmas. Plano tvirtinimo metu privalo išsamiai ir objektyviai patikrinti bei įvertinti visą detaliojo planavimo procesą, t. y., ar detaliojo planavimo organizatorius įvykdė visus teisės aktų nustatytus reikalavimus, ar teikiamas tvirtinti detalusis planas nustatyta tvarka suderintas, viešai apsvarstytas ir pan. (byla Nr. A⁴-446/2007). Būtent kompetentinga institucija, tvirtindama teritorijų planavimo dokumentus, privalo patikrinti, ar nėra kliūčių tai daryti (bylos Nr. A¹⁸-756/2007, A¹⁷-742/2007).

Atitinkamai nagrinėjamu atveju, nustačius anksčiau aptartus detaliojo planavimo proceso metu padarytus pažeidimus, ginčo detalusis planas negalėjo būti tvirtinamas, o ginčijami administraciniai aktai, kuriais jis patvirtintas, turi būti panaikinti. Pažymėtina, jos nustačius pažeidimus, sudarančius pagrindą naikinti ginčijamus administracinius aktus, dėl visų kitų pareiškėjų argumentų papildomai nepasisakytina.

Pareiškėjai taip pat prašo įpareigoti atsakovus su jais suderinti detaliojo plano sprendinius. Pažymėtina, jog atsakovai yra viešojo administravimo institucijos, kurios įgyvendina

savo įgaliojimus joms suteiktos kompetencijos ribose, todėl teismui nekyla abejonių, kad po ginčijamų administracinių aktų panaikinimo pakartotinai vykdomos detaliojo planavimo procedūros bus atliekamos nepažeidžiant teisės aktų nustatytos tvarkos.

Remiantis tuo, kas išdėstyta, atsižvelgiant į nurodytas teisės aktų nuostatas, byloje pateiktus įrodymus, nustatytas aplinkybes, teisingumo ir protingumo kriterijus, konstatuotina, jog pirmosios instancijos teismas netinkamai taikė ir aiškino teisės aktus, nenustatė visų bylos išsprendimui svarbių aplinkybių, todėl priėmė neteisėtą ir nepagrįstą sprendimą, kuris keistinas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 140 straipsnio 1 dalies 3 punktu, teisėjų kolegija

n u t a r i a

pareiškėjų S. G. ir uždarnosios akcinės bendrovės „Ferteksos transportas“ apeliacinius skundus patenkinti iš dalies.

Klaipėdos apygardos administracinio teismo 2011 m. gruodžio 23 d. sprendimą pakeisti. Panaikinti teismo sprendimo dalį, kuria buvo netenkinta pareiškėjų skundų dalis dėl reikalavimų panaikinti Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2010 m. spalio 26 d. įsakymą Nr. AD1-1880 „Dėl pietinio išvažiavimo iš Klaipėdos uosto trasos (pietinė jungtis tarp Klaipėdos valstybinio jūrų uosto ir IXB transporto koridoriaus) detaliojo plano patvirtinimo“ ir Klaipėdos rajono savivaldybės tarybos 2010 m. spalio 28 d. sprendimą Nr. T11-787 „Dėl pietinio išvažiavimo iš Klaipėdos uosto trasos (pietinės jungties tarp Klaipėdos valstybinio jūrų uosto ir IX transporto koridoriaus) detaliojo plano patvirtinimo“, ir šioje dalyje pareiškėjų skundus patenkinti bei panaikinti Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2010 m. spalio 26 d. įsakymą Nr. AD1-1880 „Dėl pietinio išvažiavimo iš Klaipėdos uosto trasos (pietinė jungtis tarp Klaipėdos valstybinio jūrų uosto ir IXB transporto koridoriaus) detaliojo plano patvirtinimo“ ir Klaipėdos rajono savivaldybės tarybos 2010 m. spalio 28 d. sprendimą Nr. T11-787 „Dėl pietinio išvažiavimo iš Klaipėdos uosto trasos (pietinės jungties tarp Klaipėdos valstybinio jūrų uosto ir IX transporto koridoriaus) detaliojo plano patvirtinimo“.

Likusią pirmosios instancijos teismo sprendimo dalį palikti nepakeistą.

Nutartis neskundžiama.

Teisėjai

Laimutis Alechnavičius

Anatolijus Baranovas

Veslava Ruskan

Paminėta tekste:

CK